

Les primeres jornades catalano-magiars de planejament regional i urbà

Roser MAJORAL
Lluís CASASSAS

El Centre d'Estudis Regionals de l'Acadèmia Hongaresa de les Ciències, la Societat Catalana de Geografia (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) i l'Àrea d'Anàlisi Regional de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, establiren un programa d'intercanvi científic, el primer fruit del qual fou la celebració a Barcelona del primer Col·loqui Catalano-Magiar sobre Planejament regional i urbà, col·loqui que fou patrocinat per la Comissió Interdepartamental de la Recerca i la Innovació Tecnològica (CIRIT) de la Generalitat de Catalunya. Les reunions s'efectuaren entre els dies 31 de març i 5 d'abril següent.

El professor György Enyedi, amb el qual s'havia preparat tot el programa d'intercanvi, no va poder assistir perquè es va posar malalt.

Per part hongaresa participaren el doctor László Lackó, cap del Departament de Desenvolupament urbà del Ministeri de Desenvolupament Urbà i Habitatge del Govern hongarès i president de la Secció d'Urbanisme de la Comissió Econòmica Europea de les Nacions Unides; el Dr. István Bartke, cap de Departament a l'Oficina de Planejament Nacional a Budapest; i els doctors György Barta, Zoltán Hajdu i I. Simon, del Centre d'Estudis Regionals de l'Acadèmia Hongaresa de les Ciències a Budapest, Pécs i Békéscsba, respectivament.

Per part catalana participaren el president de la Societat Catalana de Geografia, doctor Lluís Casassas, professor de la Universitat de Barcelona; el cap de l'Àrea d'Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat de Barcelona, doctor Joan Vilà Valentí, els doctors Agustín Hernando, Roser Majoral i Tomàs Vidal, professors de la Universitat de Barcelona, i també el llicenciat Enric Mendizàbal, del Centre d'Estudis Demogràfics de Barcelona. A les reunions i visites que s'efectuaren hi participaren, també, altres professors de l'Àrea d'Anàlisi Geogràfica Regional i un nombrós grup d'estudiants.

També s'ha de dir que durant tot el col·loqui es comptà amb la col·laboració molt valuosa, perquè assegurà el correcte desenvolupament de les sessions, de la Sra. Maria Fabry Zelenka, lingüista hongaresa que cuidà de la traducció de les explicacions durant les visites i el resum de les aportacions.

El programa de treball era força dens. Hi hagué sessions de presentació i discussió de comunicacions, visites i excursions en les quals intervingué, a més de les persones esmentades, un grup important de tècnics dels diferents organismes visitats i de personalitats polítiques.

La sessió d'obertura se celebrà la tarda del dia 31 de març, als locals de la CIRIT. Prengueren la paraula, successivament, per donar la benvinguda als col·legues hongaresos, el Sr. Narcís Majó, Secretari General de la CIRIT, que explicà el sentit de l'organisme patrocinador, les seves tasques i el seu interès per la projecció exterior de la cultura catalana; el doctor Lluís Casassas, per la Societat Catalana de Geografia, que presentà els participants catalans, informà sobre el programa del Col·loqui i donà a conèixer als hostes hongaresos la labor que efectua la Societat Catalana de Geografia; i el doctor Joan Vilà Valentí, per l'Àrea d'Anàlisi Geogràfica Regional, que posà de relleu l'interès que tenen els col·loquis com el que anava a començar per a l'extensió de la ciència i l'enfortiment de l'esperit universitari. A aquestes intervencions contestà el doctor Lackó, en representació de la Delegació hongaresa als membres de la qual presentà i dels quals explicà les tasques que efectuaven.

L'endemà al matí, dimecres dia 1 d'abril, als mateixos locals de CIRIT, tingué lloc la primera de les tres sessions de presentació i de discussió de treballs que s'havia programat. Aquesta sessió es dedicà a les qüestions referents a *Divisió territorial i planejament a Catalunya i a Hongria*. El professor Lluís Casassas parlà de la situació de l'*Organització territorial a Catalunya* amb referències a l'evolució històrica del debat i a les discussions parlamentàries que aquells dies estaven a punt d'acabar sobre la divisió territorial. A continuació, el doctor G. Barta parlà sobre *Divisions històriques i actuals del territori a Hongria* i el doctor Lackó sobre *Política regional a Hongria*.

A la tarda del mateix dimecres es desenvolupà la segona de les sessions que fou dedicada a l'explicació, per part de Roser Majoral i Enric Mendizàbal, de la *Situació demogràfica actual i el Planejament en les Comarques de Muntanya a Catalunya*. La intervenció dels dos ponents permeté comparar la realitat actual de les àrees més deprimides del territori català amb la situació de les regions més expansives. La discussió que s'obrí al final fou molt animada i fou seguida d'una visita a les oficines de la Direcció General de Política Territorial de la Generalitat de Catalunya on els Srs. Jordi Prat, cap del Servei d'Acció Comarcal i Lourdes Freixa, cap de la Secció de Planificació Comarcal, explicaren el procés de preparació dels Plans Comarcals de Muntanya, amb el comentari d'una cartografia abundant i gràfics il·lustratius.

El dijous al matí els participants al col·loqui foren rebuts a l'Ajuntament de Barcelona pel Sr. Joan Busquets, director dels Serveis de Planejament Urbanístic. El senyor Busquets explicà el procés en curs a la ciutat de Barcelona i s'estudiaren i discutiren els projectes i les realitzacions més recents. S'analitzaren mapes, plans i pressupostos: tot ajudà a la comprensió del que s'havia estudiat. El debat fou llarg i animat.

La sessió de l'Ajuntament fou seguida d'una visita a la Barcelona antiga que ocupà la resta del matí i una bona part de la tarda.

El divendres, els participants al col·loqui visitaren la seu de la Corporació Metropolitana de Barcelona. Durant la visita, els membres del Gabinet Jurídic explicaren l'origen de la Corporació al si de la conurbació barcelonina. S'analitzà la seva evolució, les etapes del seu desenvolupament i del seu funcionament actual i dels projectes existents de cara al seu futur immediat. Després de dinar, s'efectuà una excursió per l'àrea metropolitana de Barcelona. Els mateixos membres del Gabinet Jurídic proporcionaren explicacions sobre el terreny, durant la visita al Poble nou, als barris del Besòs i als municipis de Montcada i de Cerdanyola.

Al vespre, els professors hongaresos foren rebuts a la Universitat de Barcelona, on el professor Vilà i Valentí els explicà el pla d'estudis de Geografia, les activitats de la Secció de Geografia de la Facultat de Geografia i Història. Es visitaren les dependències de la Secció i, a continuació s'efectuà la tercera sessió de treball. El tema debatut fou referent a la *Indústria, la Població i el Territori*. La doctora Barta tractà de la *Localització geogràfica de la indústria a Hongria*; el professor Casassas, de la *Indústria i el territori a Catalunya*; el doctor Barke, del *Desenvolupament del sistema d'administració territorial a Hongria*; i el professor Tomàs Vidal dels *Desequilibris territorials en la distribució de la població a Catalunya*.

Finalment, el dissabte, els participants al col·loqui efectuaren una excursió a l'eix industrial dels rius Llobregat i Cardener, excursió que fou dirigida pel professor Casassas. Durant la visita a la ciutat de Manresa tingué lloc una reunió a l'Ajuntament, on l'alcalde Sr. Cornet pronuncià unes paraules de benvinguda i el regidor d'Urbanisme explicà el Pla d'Ordenació i Desenvolupament de la ciutat. A continuació hi hagué una visita a la ciutat, que fou conduïda i explicada pel professor Josep Oliveras i pel regidor Rafel Llusà, que s'afegiren als expedicionaris. A la tarda es continuà cap a Sallent i Balsareny i es visità la Colònia Industrial de l'Ametlla de Merola.

En arribar a Barcelona se celebrà una sessió de resum i de cloenda del col·loqui. Es féu una valoració del treball efectuat i dels temes que convindria incloure i desenvolupar en les properes sessions. Es decidí la conveniència de publicar les comunicacions aportades. Els participants catalans n'oferiren la publicació a *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*. Abans de cloure la sessió es discutiren les dates i els temes de la propera reunió del col·loqui catalano-hongarès, que se celebrarà a Budapest.